

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№11

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB[®]
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

OpenAIRE

ROAD

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

BASE

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

Crossref

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

*Elektron nashr. 728 sahifa.
2025-yil, noyabr*

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukhonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

YASHIL TRANSPORT SIYOSATINING BARQAROR RIVOJLANISH VA TARMOQLARARO INTEGRATSIYADAGI O'RNI	21
Rahmonov Rasul Ne'matovich	
BANK AKTIVLARI VA PASSIVLARINI BOSHQARISHNI TAKOMILLASHTIRISH	34
Safarov Sanjar Ravshan o'g'li	
O'ZBEKISTONNING INVESTITSION JOZIBADORLIGINI OSHIRISH STRATEGIYALARI	38
Madraximova Irodaxon Sherzodbek qizi	
HUDUDIIY XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA MENEJMENT SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING RAQAMLI TRANSFORMATSIYA MODELII	43
Maxmudova Nozimaxon Baxriddinxonovna	
DAVLATNING BUDJET SIYOSATINI TAKOMILLASHTIRISHNING DOLZARB MASALALARI	50
A.A. Ismailov	
DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIGINING MEXANIZMINI SAMARALI TASHKILLASHTIRISHDA MOLIVAVIY MANBALARNI SHAKLLANTIRISHNI YO'NALISHLARI	56
Mansurov Mansur Alisherovich	
ANTIKRIZISLI BOSHQARUV TIZIMLARIDA RANGLI SIGNAL MEXANIZMLARINING FUNKSIYALARI	61
Aliqulov Aziz Haydarjonovich	
XODIMLARNI MOTIVATSIYALASHNING XALQARO MODELLARINI O'ZBEKISTON KORXONALARIDA QO'LLASH IMKONIYATLARI	66
Yormamatov Qodirjon Juraqulovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT OMILLARI VA ULARNING QISHLOQ XO'JALIGI KORXONALARINING SAMARADORLIGIGA TA'SIRI	71
Yaxshiyev Shahzod Sherari o'g'li	
OLIY TA'LIM MUASSASALARI VA MEHNAT BOZORI INTEGRATSIYASI BO'YICHA XORIJ TAJRIBALARI	78
Haqqulov Fazliddin Faxriddinovich	
YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISHDA RIVOJLANGAN VA RIVOJLANAYOTGAN DAVLATLAR TAJRIBASI	84
Aripov Abdulaziz Sakijonovich	
YASHIL ENERGETIKA RIVOJLANISHINING IQTISODIY SAMARADORLIGINI EKONOMETRIK BAHOLASH	89
Bobokulova Muhabbat Muhammadiyeva	
ELEKTRON TO'LOVLAR VA POS TIZIMLARI — KICHIK BIZNESDA SAMARASI VA XAVFLARI	93
To'liqinov Dilshodxo'ja Olim o'g'li	
MINTAQADA RAQAMLI IQTISODIYOTNI BARQAROR RIVOJLANTIRISHNING ISTIQBOLLI YO'NALISHLARI	98
Yusubov In'omjon Ikram o'g'li	
SOLIQ SIYOSATINI RAQAMLI BOSHQARISH ORQALI BUDJET DAROMADLARINI BARQARORLASHTIRISH STRATEGIYASI	103
Xodjimatov Xamidullo Mamirjonovich	
OZIQ-OVQAT TOVARLARI B2B BOZORINI RIVOJLANTIRISHDA ZAMONAVIY MARKETING STRATEGIYALARIDAN FOYDALANISH	108
Hayitboyeva Ullijon Bobonazar qizi	
FARMASEVTIKA SANOATIDA INVESTITSION FAOLIYAT SAMARADORLIGINI BAHOLASH	113
Yaqubov Timurbek G'anibekovich	
SHAXSNI OVOZI ASOSIDA IDENTIFIKATSIYALASH VA AUTENTIFIKATSIYALASH ALGORITMLARI	123
Ozoda Sabirova Shermamaxamatovna	

YASHIL IQTISODIYOT — BARQAROR RIVOJLANISH GENERATORI	129
Berdibekova Dilduza Xoldorbekovna	
CHET EL MEHMONXONA TARMOQLARINING BRENDING STRATEGIYALARINI O'RGANISH	133
Ergashev Oybek Mamarasul o'g'li	
MILLIY IQTISODIYOTDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK SOHASINING MOLIVAVIY SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING USLUBIY JIATLARINI TAKOMILLASHTIRISH	144
Arzikulov Otabek Ali o'g'li	
TRANSPORT TIZIMI SOHASI KORXONALARINING INNOVATSION SALOHİYATINI BAHOLASH YO'NALISHLARI	152
Ismailov Akmal Maxsudovich, Abilqosimova Shaxlo Sodiқ qizi	
MEHMONXONALAR SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA XODIMLARINING O'RNI VA AHAMIYATI	158
Abduxamidov Sarvar Adxamovich, Normurodov Tal'at Normurod o'g'li	
KORXONALARDA HR TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	163
Aminova Shaxnoza Aziz qizi	
JAHON IQTISODIYOTIDA OZIQ-OVQAT XAFSIZLIK RO'LI	168
Abdusamatov Barkamol Rustamjon o'g'li	
ТУРИСТИЧЕСКИЕ РЕСУРСЫ КАРАКАЛПАКСТАНА И СУЩЕСТВУЮЩАЯ ИНФРАСТРУКТУРА	174
Хошимова Камилла Навфал қизи	
DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK MEXANIZMLARI: REKREATIONS TURIZM SOHASIDA QO'LLASH TAJRIBASI VA ISTIQBOLLARI	184
Najmitdinov G'ayratbek Sharifovich	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA VIRTUAL TA'LIM PLATFORMALARI: TEXNIK VA PEDAGOGIK TALABLAR, TIZIMLI TAHLIL VA IQTISODIY JIATLAR	189
Turayeva Adiba Ikramovna	
ICHKI AUDIT TIZIMI VA UNI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	193
Nuridinova Barchinoy Xusniddin qizi	
MINTAQA IQTISODIYOTIDA SUV RESURLARIDAN FOYDALANISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	199
Xaitbaev Jasurbek Otaxanovich	
MINTAQANING EKSPORT SALOHİYATINI OSHIRISHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEXANIZMI	204
Raimboyeva Mashhura Davronbek qizi	
SURXONDARYO VILOYATIDA RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA XODIMLARNI BOSHQARISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH	210
Jobborov Anvar Egamberdiyevich	
ISLOMIY MOLIVALASHTIRISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR VA SUN'IY INTELEKTNING DOLZARBLIGI	217
Nazarov Nodirjon Namoz o'g'li	
JISMONIY SHAXSLARNING MOL-MULKINI SOLIQQA TORTISH MASALALARI	222
Mamadjanov Shuxrat Jalolidinovich	
ENTREPRENEURSHIP AND BUSINESS MANAGEMENT IN UZBEKISTAN	225
Abdukhalikova Komila Abdukhalikovna	
BANKLARDA BARQARORLIKNI TA'MINLASH UCHUN RAQAMLI YECHIMLARNI TAKOMILLASHTIRISH	229
Saydamatova Muxlisabonu Rasuljon qizi	
PAXTA-TO'QIMACHILIK SANOATINI MODERNIZATSIYA QILISH YO'NALISHLARI: TAHLIL VA TAKLIFLAR	233
Abdullayev Hamidulla Abdug'ani o'g'li	
WAYS TO IMPROVE THE EFFICIENCY OF STATE FINANCIAL REGULATION MECHANISMS IN ENSURING THE CAPITALIZATION OF INSURANCE ORGANIZATIONS	238
Abdullaev Erkinjon Azamovich	
YASHIL IQTISODIYOTNI SHAKLLANTIRISHDA YASHIL MOLIVALASHTIRISHNING NAZARIY JIATLARI	245
Xalikov S. X.	

QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARI BOZORIDA KORXONALAR RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA MARKETING STRATEGIYALARIDAN FOYDALANISH	245
Xudayberganov Jasur Baxodirovich	
WAYS TO IMPROVE THE EFFICIENCY OF STATE FINANCIAL REGULATION MECHANISMS IN ENSURING THE CAPITALIZATION OF INSURANCE ORGANIZATIONS	251
Abdullaev Erkinjon Azamovich	
NATIJAVIYLIKKA YO'NALTIRILGAN BYUDJETLASHTIRISH JARAYONINING NAZARIY-USLUBIY ASOSLARI VA UNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI.....	257
Allakuliyev Akmal Baltayevich	
SURXONDARYO VILOYATIDA RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA XODIMLARNI BOSHQARISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH	261
Jobborov Anvar Egamberdiyevich	
TO'QIMACHILIK KORXONALARIDA BOSHQARUV TIZIMINI RESURSLARNI OPTIMALLASHTIRISH ORQALI TAKOMILLASHTIRISH.....	268
Avulchayeva Feruza Jurakuziyevna	
BANKLARDA BARQARORLIKNI TA'MINLASH UCHUN RAQAMLI YECHIMLARNI TAKOMILLASHTIRISH.....	272
Saydamatova Muxlisabonu Rasuljon qizi	
ZAMONAVIY ISH JOYLARINI SHAKLLANTIRISHDA AYOLLARNING ROLI	276
Tulyaganova Aziza	
ISLOMIY MOLIYALASHTIRISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR VA SUN'IY INTELEKTNING DOLZARBLIGI.....	281
Nazarov Nodirjon Namoz o'g'li	
TURIZM MARKETINGINING NAZARIY ASOSLARI, ZAMONAVIY YO'NALISHLARI VA UNI TAKOMILLASHTIRISH ISTIQBOLLARI.....	286
Xamidov Otabek Bakidjanovich	
KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK SOHASINING IQTISODIY KO'RSATKICHLAR TIZIMINI STATISTIK BAHOLASHNING USLUBIY JIHATLARI	290
Arzikulov Otabek Ali o'g'li	
ЭКОЛОГАМ ПОЧЕТ И УВАЖЕНИЕ	298
Максудова Шахиста	
DEBITOR VA KREDITOR QARZDORLIKNING MOHIYATI VA ULARNING O'ZGARISH TENDENTSIYALARI	304
Jo'raev Farruxbek Muxiddin o'g'li	
O'ZBEKISTONDA ISLOMIY MOLIYALASHTIRISH XIZMATLARI BOZORINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI.....	307
Inomjonov Islomjon Iloxomjon o'g'li	
ENTREPRENEURSHIP AND BUSINESS MANAGEMENT IN UZBEKISTAN	311
Abdukhlikova Komila Abdukhlikovna	
МОБИЛЬНЫЕ ТЕХНОЛОГИИ КАК СРЕДСТВО ФОРМИРОВАНИЯ ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИХ КОМПЕТЕНЦИЙ БУДУЩИХ ИНЖЕНЕРОВ.....	315
Хурамова Фарангиз Учкун кизи	
ЦИФРОВИЗАЦИЯ НАЛОГОВ И АКЦИЗНАЯ РЕФОРМА УЗБЕКИСТАНА В ВТО	319
Дамир Рустамович Абдулов	
BANK TIZIMIDAGI ISLOHOTLAR SHAROITIDA LIKVIDLILIK RISKINI BOSHQARISHNI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	324
Alimov Baxtiyor Murodovich	
BANK AUDITINING NAZARIY-USLUBIY ASOSLARI VA UNI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	335
Narziyev Xayotjon Azamatovich	
O'ZBEKISTON SUG'URTA SOHASIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI QO'LLASH MASALALARI.....	343
Abdimuminova Saodat Taxirjonovna	
TO'QIMACHILIK SANOAT MAXSULOTLARI EKSPORT FAOLIYATI TAHLILI VA BRENDDA LIDERLIK TUSHINCHALARI	352
Abdulazizova Xushnoza Nayabovna	

ИНСТИТУЦИОНАЛЬНО-ПРАВОВЫЕ МОДЕЛИ УПРАВЛЕНИЯ ОТХОДАМИ НА ОСНОВЕ ОПЫТА РАЗВИТЫХ СТРАН И ВОЗМОЖНОСТИ ИХ АДАПТАЦИИ В УСЛОВИЯХ УЗБЕКИСТАНА.....	357
Д. Мейлиева	
O'ZBEKISTON AUDITORLIK TIZIMIDA KASBDOSHLAR TOMONIDAN BAHOLASH (PEER REVIEW) TIZIMINI JORIY ETISH ISTIQBOLLARI	361
Parpiyev Jaxongir Ilhomjonovich	
ИСКУССТВЕННЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ И БОЛЬШИЕ ДАННЫЕ (BIG DATA) В УПРАВЛЕНЧЕСКИХ РЕШЕНИЯХ.....	366
Шарипов Бахтиёр Михлибаевич	
O'ZBEKISTONDA SUVGA BO'LGAN TALABNI VAQTLI QATORLAR ORQALI TAHLIL QILISH	375
Sarvar Mamasoliyev	
BOSHQARUV VA NAZORAT MAQSADLARIDA XARAJATLAR HISOBINI TASHKIL ETISH	383
Isomuxamedov Akbarjon Boxodir o'g'li	
MINTAQALAR BARQAROR RIVOJLANISHINI TA'MINLASHNING ASOSIY YO'NALISHLARI.....	389
Salomat NOROVA	
O'ZBEKISTON TURIZM BREND BOZORINING HOZIRGI HOLATI VA TENDENSIYALARI.....	394
Zufarov Akmal Gulamiddinovich	
INNOVATSION IQTISODIYOTDA QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARI SAMARADORLIGINI OSHIRISH METODOLOGIYASI.....	404
Qodirov Baxodirjon Tursunovich	
O'ZBEKISTON SOLIQ TIZIMINI MODERNIZATSIYA QILISHDA YAGONA INTERAKTIV DAVLAT XIZMATLARI PORTALINING O'RNI VA AHAMIYATI	408
Dehqonov G'ayratjon Raximovich	
OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA INNOVATSION HAMDA TIJORATLASHTIRISH MASALALARI	414
Inoyatov Mardonbek Mo'min o'g'li	
OLIY IQTISODIY TA'LIM ORQALI EKO-INNOVATSIYALAR VA "YASHIL" INVESTITSIYALARNI RAG'BATLANTIRISH MEKANIZMLARI: SIYOSIY VA INSTITUTSIONAL DOIRALAR	418
Xasanova Zarina Maxamadaliyeva	
XODIMLAR MALAKASINI OSHIRISH — ZAMON TALABI.....	427
Narzullaev Oybek Narzullaevich	
BUXGALTERIYA HISOBINI YURITISHDA JURNAL-ORDER SHAKLINING AHAMIYATI.....	433
Axmedjanov Abdufoto	
KENDALL VA SPEARMAN TARTIBIY KORRELYATSIYA KOEFFITSIYENTLARI ASOSIDA YASHIL IQTISODIYOT INDIKATORLARINING STATISTIK O'ZARO TA'SIRINI MODELLASHTIRISH	437
Muradov Rustamjon Sobitxonovich	
ИНТЕНСИВНЫЕ И ЭКСТЕНСИВНЫЕ ОГРАНИЧЕНИЯ В РЕГУЛИРОВАНИИ СПРОСА.....	442
Аминджанова Румейса Батыровна, Камилова Наргиза Абдукахоровна	
ИНКЛЮЗИВНЫЙ ПОДХОД В ТУРИЗМЕ: ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ И УЗБЕКСКАЯ ПРАКТИКА	445
Азимова Шахло Таировна	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA MOLIVAVIY HISOBOTNING XAQARO STANDARTLARIGA O'TISHNING HOLATI VA TAHLILI	450
Bayjanov Sarsengaliy Xalmuratovich	
UZUM EKSPORT QILUVCHI KOMPANIYALARDA YASHIL O'TISH JARAYONINI QO'LLAB-QUVVATLASH UCHUN EKO-MARKETING VA AYLANMA IQTISODIYOT TAMOIYILLARINI INTEGRATSIYALASH.....	454
Usmonova Diyora Mahmud qizi	
UMUMTA'LIM MAKTABLARIDA XARAJATLAR SMETASI VA SHTATLAR JADVALINING TAHLILI: OPTIMALLASHTIRISH VA SAMARADORLIKNING YANGICHA USULLARI (NAMANGAN VILOYATI MISOLIDA)	461
Umarov Avzaljon Yodgorali o'g'li	
INVESTITSIYALARNING KIRIB KELISHIGA TO'SQINLIK QILUVCHI MUAMMOLARNI BARTARAF ETISH YO'LLARI.....	467
Alimova Dilafro'z Tohir qizi	

FARMATSEVTIKA KORXONALARIDA MOLIVAVIY HISOBOT SHAKLLARINI TAKOMILLASHTIRISH VA INVESTORLAR UCHUN AXBOROT OCHIQLIGINI TA'MINLASH	470
Turdikulova Gulshad Nurmamatovna	
ISHLAB CHIQRISH KORXONALARIDA MOLIVAVIY HISOBOTLARNING SHAFFOFLIGINI OSHIRISHDA MOLIVAVIY HISOBOTNING XALQARO STANDARTLARINING AHAMIYATI.....	477
Uztemirov Alisher Aktam o'g'li	
INNOVATSION IQTISODIYOT SHAROITIDA SANOAT TARMOQLARI RAQOBATBARDOSHLIGINI TA'MINLASHGA YO'NALTIRILGAN BANDLIK TUZILMASINI OPTIMALLASHTIRISH	482
Tursunov Bekmuxammad Omonovich	
XORIY TAJRIBALARIDA SOLIQ BAZASINI ANIQLASH TARTIBI METODOLOGIYASINING MAVJUD METODLARI VA ULARNING XUSUSIYATLARI.....	489
Xalikchayeva Sadokat Ilxomjonovna	
IQTISODIY XAVFSIZLIKNING KONSEPTUAL ASOSLARI VA UNING MAMLAKAT IQTISODIYOTIDAGI O'RNI.....	496
Ramatillaev M.R.	
TIJORAT BANKLARIDA KREDIT RISKLARINI SUG'URTALASH VA DIVERSIFIKATSIYA QILISH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	502
Eshboyev Shahobiddin Anorqul o'g'li	
TIJORAT BANKLARI O'RTASIDAGI RAQOBATNI BAHOLASH VA KUCHAYTIRISHNING ZAMONAVIY METODOLOGIYASI: O'ZBEKISTON TAJRIBASI.....	506
Qulmetov Mansurbek Ro'zmatovich	
XALQARO REYTING TASHKILOTLARINING OLIY TA'LIM MUASSASALARIGA TA'SIRI VA MAVJUD PLATFORMALAR.....	515
O'rozboyev Xayrulla Murodboy o'g'li	
TALABALAR MOTIVATSIYASINING MEKANIZMLARI: LOYIHA ASOSIDAGI TA'LIM TEKNOLOGIYALARIDA.....	523
Kasimova (Mulladjanova) Nasiba Azimdjanovna	
ISH KUCHIDAN SAMARALI FOYDALANISH VA NORASMIY BANDLIKNI SOYADAN CHIQRISH BO'YICHA TAKLIFLAR ISHLAB CHIQISH	531
Pulatov Dilshod Xaqberdiyevich, Maxkamova Shaxlo Yulchiyevna, Absamatov Baxrom Danakulovich	
KASBIY TA'LIM MAZMUNIDA TA'LIM VA ISHLAB CHIQRISH INTEGRATSIYASINI RAG'BATLANTIRISH ORQALI O'RTA BO'G'IN KADRLAR TAYYORLASHNING JOZIBADORLIGINI OSHIRISH YO'NALISHLARI	538
Tojiyev Sirojiddin Sayriddinovich	
O'ZBEKISTONDA TURIZM INFRATUZILMASINI BOSHQARISH TIZIMINING TURLARI VA SHAKLLARI.....	542
Muminova Mavjuda Sharifovna	
SUV RESURLARIDAN FOYDALANISHNI STRATEGIK BOSHQARISH SAMARADORLIGI MASALALARI	547
Kadirkhodjayeva Nilufar Rahmatullayevna	
MHXSGA MUVOFIQ ASOSIY VOSITALAR HISOBINI TASHKIL ETISH MASALALARI.....	552
Aliyev Sherzod Abdixomidovich	
ФАКТОРЫ ЭФФЕКТИВНОГО РАЗВИТИЯ ПРОИЗВОДСТВЕННОГО ПОТЕНЦИАЛА ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ.....	558
Аллаева Г.Ж.	
YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISH SHAROITIDA INVESTITSION MUHITNI YAXSHILASH YO'NALISHLARI	564
Irisqulova Munisa Akmal qizi	
TASHABBUSLI BUDJET JARAYONLARI DOIRASIDA 2024-YILDA AMALGA OSHIRILGAN ISHLAR TAHLILI	569
Xamidov Xabibullo Xikmatulla o'g'li	
MINTAQA SANOATIDA AHOLI JON BOSHIGA YAQQ O'ZGARISHINING DINAMIK TAHLILI.....	574
Nabiyev G'ulom Abdusalomovich	

INFRATUZILMAVIY INVESTISIYA LOYIHALARINI DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK ASOSIDA MOLIYALASHTIRISHDA RISKLARNI BOSHQARISHNING XORIJ TAJRIBALARI	583
Ergashev Axmadjon Maxmudjon o'g'li	
ПРОБЛЕМЫ ГЛОБАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ ЗЕЛЕНОГО ФИНАНСИРОВАНИЯ В ЭКОЛОГИИ.....	587
Максудова Шахиста	
PAHTA-TO'QIMACHILIK KLASSTERLARINING INVESTITSION FAOLLIGINI OSHIRISHNING ILMIY-USLUBIY JIHATLARI	593
B.Sh.Shadmanov	
ECONOMIC INDICATORS OF SUPPLY CHAIN EFFICIENCY IN UZBEKISTAN'S EXPORT SECTOR	597
Mukhammadiyaminova Shakhzoda Sherzodovna	
BUDJET TASHKILOTLARIDA BUDJETDAN TASHQARI MABLAG'LAR HISOBI VA ICHKI AUDITNI TAKOMILLASHTIRISH.....	602
Muxtorova Maftuna Salohiddin qizi	
RAQAMLASHTIRISH JARAYONIDA BANKLARNING XAVFSIZLIGI VA MOLIYAVIY BARQARORLIGINI TA'MINLASHNING ILMIY-AMALIY ASOSLARI	607
Aliyeva Umidaxon Xusanboyevna	
XIZMATLAR SOHASI VA KAMBAG'ALLIK O'RTASIDAGI O'ZARO BOG'LIQLIK.....	611
Dawletmuratov Adilbay Mirzabaeovich	
PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF INDUSTRIAL CLUSTERS BASED ON THE PRINCIPLES OF A "GREEN ECONOMY"	615
Boboqulov Sanjar Baxronkulovich, Kamolov Oybek Faxriddin o'g'li	
ПЕРСПЕКТИВЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ИНФОРМАЦИОННО-КОММУНИКАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В СОВЕРШЕНСТВОВАНИИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СВОБОДНЫХ ЭКОНОМИЧЕСКИХ ЗОН В НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКЕ.....	620
Халимжанов Дилшод Эргашбекович	
YASHIRIN IQTISODIYOTNI INNOVATSION RIVOJLANISHDAGI O'RNI VA O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI.....	626
Mavlyanov Muzaffar Yusupovich	
NAMANGAN VILOYATI TURIZM SOHASINING SO'NGGI YILLARDA RIVOJLANISHI VA STATISTIK TAHLILI	630
Kuymuratova Matlubaxon Abdimanabovna	
O'ZBEKISTON SHAROITIDA QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARI EKSPORTINING IQTISODIY BARQARORLIGINI TA'MINLOVCHI OMILLAR TAHLILI	634
Faxriddinov Bahriddin	
INNOVATSION SHAROITDA TO'QIMACHILIK SANOATI RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH	640
Sattarov Ilkhomjon Rahimjanovich	
IQLIM O'ZGARISHI SHAROITIDA SUV RESURSLARIDAN SAMARALI FOYDALANISH YO'LLARI	645
Nurmatov Norbek Jo'rayevich	
MINTAQA LOGISTIK XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI RIVOJLANTIRISHNING INNOVATSION VA INSTITUTSIONAL ISTIQBOLLARI	652
Xalimov Javlonbek Shaxriyrovich	
KORXONALARNING BANKROTLIK EHTIMOLINI SUN'IY INTELLEKT YORDAMIDA PROGNOZLASH	659
Zaynutdinov Ismoil Samariddin o'g'li	
АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ЦИФРОВИЗАЦИИ ФИНАНСОВЫХ РЫНКОВ	665
Шомуродов Равшан Турсункулович	
MEDIA LOYIHALARINI BOSHQARISH: O'ZBEKISTON OAV AMALIYOTI TAHLILI	673
Yo'ldosheva Dilobar Jaxongir qizi	
O'QITISH NATIJALARINI ZAMONAVIY BAHOLASH TAMOYILLARI	677
Abdullayeva Sanobar Berdiyevna, Xujakulov Shaxriyor Shokir o'g'li	
MALAYZIYADA PROGRESSIV VA INKLYUZIV ISLOMIY MOLIYA TIZIMINI RIVOJLANTIRISH: 2024-YIL TAJRIBASI VA NATIJALARI	681
Safarova Nasiba Gulmurod qizi	

МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ ПРОВЕДЕНИЯ ПРОЦЕДУР ДЬЮ-ДИЛИДЖЕНС В АКЦИОНЕРНЫХ ОБЩЕСТВАХ.....	687
Прокудина Кристина Александровна	
HUDUDLARDA INVESTITSIYA SALOHİYATINI OSHIRISH YO'NALISHLARI	692
Xalilova Madinabonu Abduraxmon qizi	
LIZING MUOMALALARI HISOBINI XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH	701
Baxadirov Alisher Komilovich	
TIJORAT BANKLARINING JISMONIY SHAXSLAR DEPOZITLARI VA ULARNI OPTIMALLASHTIRISH YO'LLARI	705
Melikov Otabek Maxmadaminovich	
TIJORAT BANKLARIDA RAQAMLASHTIRISH VA EKOTIZIMNI RIVOJLANTIRISHNING AHAMIYATI	711
Erkinova Feruza Najmitdinovna	
DAVLAT SEKTORIDA ICHKI NAZORAT TIZIMINI BAHOLASHDA SUN'IY INTELEKTDAN FOYDALANISH: XAVF YOKI IMKONIYAT	717
Ostonokulov Azamat Abdurkarimovich, Tadiyev Erkin Muxitdinovich	
SUN'IY VA KIMYOVIY TOLALARNING TO'QIMACHILIK SANOATIDA EKOLOGIK BARQARORLIKNI TA'MINLASHDAGI O'RNI	723
Raximov Furqat Jalolovich	

SUN'IY VA KIMYOVIY TOLALARNING TO'QIMACHILIK SANOATIDA EKOLOGIK BARQARORLIKNI TA'MINLASHDAGI O'RNI

Raximov Furgat Jalolovich

“O‘zto‘qimachilik sanoat” uyushmasi raisining maslahatchisi,
Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti mustaqil tadqiqotchisi, PhD.

Annotatsiya. Ushbu maqolada sun'iy va kimyoviy tolalarning to'qimachilik sanoatida ekologik barqarorlikni ta'minlashdagi o'rni ilmiy-nazariy asosda tahlil qilingan. Tadqiqotda tabiiy resurslarga bo'lgan bosimni kamaytirish, suv va energiya tejamkorligini ta'minlash, chiqindilarni qayta ishlash imkoniyatlarini kengaytirish hamda sanoat chiqindilarining ekologik xavfsizligini oshirishga qaratilgan zamonaviy texnologiyalar tahlil etilgan. Shuningdek, qayta tiklanuvchi manbalardan olingan tolalarning afzalliklari hamda ularning ekologik sertifikatlash talablari bilan uyg'unligi ham yoritilgan.

Kalit so'zlar: ekologik barqarorlik, sun'iy tolalar, chiqindilarni qayta ishlash, resurs tejamkorligi, karbon izi, to'qimachilik sanoati, yashil texnologiyalar.

Abstract. This article presents a scientific and theoretical analysis of the role of artificial and chemical fibers in ensuring ecological sustainability in the textile industry. The study examines ways to reduce pressure on natural resources, enhance water and energy efficiency, expand waste recycling opportunities, and apply environmentally safe industrial technologies. Particular attention is given to fibers derived from renewable raw materials and their compliance with international ecological certification standards.

Key words: ecological sustainability, artificial fibers, waste recycling, resource efficiency, carbon footprint, textile industry, green technologies.

Аннотация. В статье представлен научно-теоретический анализ роли искусственных и химических волокон в обеспечении экологической устойчивости текстильной промышленности. Рассмотрены направления снижения давления на природные ресурсы, повышения эффективности использования воды и энергии, расширения возможностей переработки отходов, а также применения экологически безопасных производственных технологий. Особое внимание уделено волокнам, полученным из возобновляемого сырья, и их соответствию международным требованиям экологической сертификации.

Ключевые слова: экологическая устойчивость, искусственные волокна, переработка отходов, ресурсосбережение, углеродный след, текстильная промышленность, зелёные технологии.

KIRISH

Bugungi kunda to'qimachilik sanoati ekologik barqarorlik nuqtayi nazaridan zamonaviy sanoatlashuv jarayonlarining markazida turadi. So'nggi yillarda sanoat jarayonlarining modernizatsiyasi, global iqlim o'zgarishlari, tabiiy resurslarga bo'lgan bosimning ortishi hamda ekologik xavfsizlikka bo'lgan talablarning kuchayishi sharoitida sun'iy va kimyoviy tolalarning qo'llanilishi barqaror ishlab chiqarishning muqobil modeli sifatida e'tirof etilmogda.

Birinchidan, sun'iy va kimyoviy tolalar — xususan, viskoza, modal va lyosel kabi regenerativ sellyuloza asosidagi tolalar qayta tiklanuvchi biomassa manbalaridan olinadi. Bu esa tabiiy tolalarga, masalan, paxtaga nisbatan suv, yer va pestitsid kabi agrar resurslarga bo'lgan ehtiyojni kamaytiradi. Shu orqali sun'iy tolalar global miqyosda agro-ekologik bosimni pasaytirishga xizmat qiladi.

Ikkinchidan, sun'iy tolalar ishlab chiqarish jarayonlarida suv va energiya sarfi sezilarli darajada optimallashtirilgan. Masalan, ayrim polimer asosidagi ishlab chiqarish texnologiyalari yopiq tsikl tamoyili asosida tashkil etilib, natijada sanoat chiqindi suvlari va issiqxona gazlarining chiqarilishi kamayadi. Bu holat sanoat korxonalarining umumiy ekologik izini (carbon footprint) qisqartirishga yordam beradi.

Shuningdek, sun'iy tolalarning biodegradatsiyalanuvchi va qayta ishlanuvchi turlari ishlab chiqilmoqda. Ayniqsa, plastik chiqindilardan olingan qayta ishlangan polyester hamda sanoat chiqindilaridan olingan viskoza

totalari nafaqat chiqindilar hajmini kamaytiradi, balki qayta ishlash iqtisodiyoti tamoyillarini amaliyotga joriy etishning samarali yechimi hisoblanadi. Bu jarayon to'qimachilik sanoatining ekologik barqarorligini oshirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Sun'iy tolalarga asoslangan matolar ekologik toza bo'yoqlar va o'simlik ekstraktlari asosidagi rang berish texnologiyalari bilan uyg'unlashtirilganda, kimyoviy ifloslantiruvchi moddalarning sanoat jarayonlariga kirib kelishini sezilarli darajada kamaytiradi. Ilmiy tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, sintetik tolalar asosida ishlab chiqilgan ekologik xavfsiz bo'yoqlarni qo'llash chiqindi suvlarning toksikligini kamaytirish imkonini beradi.

Bundan tashqari, sun'iy tolalar ishlab chiqarishida raqamli texnologiyalar — xususan, sun'iy intellekt (AI) va blockchain tizimlarining joriy etilishi xomashyo harakatining izchilligini, ekologik nazoratning samaradorligini hamda ishlab chiqarish jarayonlarining shaffofligini oshiradi. Ushbu yondashuv ekologik sertifikatlash va xalqaro "green labeling" talablariga muvofiq ravishda eksport salohiyatini yanada kuchaytiradi.

Aytish mumkinki, sun'iy va kimyoviy tolalar nafaqat texnologik va iqtisodiy jihatdan samarali yechim, balki ekologik barqarorlikni ta'minlashda ham zamonaviy to'qimachilik sanoatining transformatsion asosini tashkil etmoqda. Ushbu tolalar orqali resurs tejamkorligiga erishish, atrof-muhitga salbiy ta'sirni kamaytirish va barqaror sanoat ishlab chiqarishini shakllantirish mumkin. Shu bois, global miqyosda "yashil sanoat" (green industry) konsepsiyasini amalga oshirishda sun'iy tolalarning o'rnini tobora ortib bormoqda.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

So'nggi yillarda sun'iy va kimyoviy tolalarning ekologik jihatdan samarali muqobil xomashyo sifatida baholanishi ilmiy doiralarda dolzarb mavzuga aylangan. Bu boradagi ilmiy adabiyotlarda ekologik barqarorlik, chiqindilarni kamaytirish, qayta ishlash imkoniyatlarini kengaytirish va resurs tejamkorligini ta'minlash kabi omillar asosiy e'tiborga olingan.

Nallarajah tomonidan olib borilgan tadqiqotda to'qimachilik sanoatida polimer chiqindilarining qayta ishlanishi orqali yangi iqtisodiy va ekologik qiymat yaratish imkoniyatlari tahlil qilingan. Muallif qayta ishlangan polimer asosida biologik parchalanadigan kompozit materiallar ishlab chiqarish orqali "circular economy" tamoyillarini amaliyotga joriy etish mumkinligini ilmiy asoslab bergan. Ushbu yondashuv to'qimachilik sanoatida chiqindilarni iqtisodiy resursga aylantirish va barqaror ishlab chiqarish tizimini shakllantirish imkonini beradi [1].

Isaqova va Tursunov tomonidan O'zbekiston sharoitida olib borilgan amaliy tahlillarda sun'iy tolalarning paxtachilikka nisbatan ancha kam suv, yer va pestitsid talab qilishi orqali ekologik xavflarni kamaytirishi isbotlangan. Tadqiqotchilar fikricha, bu holat iqlim o'zgarishlariga moslashuvchan ishlab chiqarish modelini qo'llab-quvvatlashda muhim omil bo'lib xizmat qiladi [2].

Eksperimental asosdagi muhim tadqiqotlardan biri Hage va hammualliflari tomonidan olib borilgan bo'lib, unda sun'iy tolalarga o'simlik ekstraktlari asosidagi bo'yoqlarni qo'llash orqali chiqindi suvlar tarkibidagi toksik moddalarning kamayishi ilmiy asosda aniqlangan. Natijalar shuni ko'rsatadiki, sintetik tola asosida ishlab chiqarilgan matolarni ekologik xavfsiz bo'yoqlar bilan bo'yash imkoniyati mavjud bo'lib, bu metod sanoat chiqindi suvlarining ifloslanishini sezilarli darajada kamaytiradi [3].

Shuningdek, O'zench, Eren va Atlas tomonidan olib borilgan tadqiqotda to'qimachilik sanoatida kimyoviy ishlov berilgan matolar uchun ekologik toza va bioasosli bo'yoqlarni joriy etishning kompleks ijtimoiy hamda ekologik afzalliklari chuqur tahlil qilingan. Tadqiqotchilar tajribaviy natijalar asosida aniqlashganidek, an'anaviy sintetik bo'yoqlar va mordantlar — ya'ni qattiq kimyoviy fiksatorlar — ishlab chiqarish jarayonida ishtirok etuvchi ishchi-xodimlarning sog'lig'iga hamda atrof-muhitga ma'lum darajada xavf tug'diradi. Shu sababli, ekologik xavfsiz pigmentlar asosida ishlov berilgan tola va matolarda kimyoviy chiqindilar darajasining sezilarli kamaygani qayd etilgan. Ayniqsa, biologik xavfsizlik ko'rsatkichlari — Bio-Safety Indexda yuqori natijalar kuzatilgan bo'lib, bu ishlab chiqarish xavfsizligini oshirish, kasbiy kasalliklar xavfini kamaytirish hamda sog'lom mehnat muhitini yaratish nuqtayi nazaridan muhim ahamiyat kasb etadi.

O'zench va hammualliflar mazkur yondashuvni "Sustainable Occupational Textile Chemistry" — ya'ni barqaror mehnat sharoitlari uchun to'qimachilik kimyosi konsepsiyasi orqali izohlaydilar. Ularning fikricha, ishlab chiqarish muhitida mutagen, allergen va toksik bo'yoqlarni ekologik alternativalar bilan almashtirish nafaqat chiqindilarni kamaytiradi, balki ishchilar salomatligini muhofaza qilish, mehnat unumdorligini oshirish va ishlab chiqarish samaradorligini yuksaltirish imkonini beradi [4].

Imtiyaz va Uddin o'z tadqiqotlarida ushbu texnologik yondashuvni "eco-social innovation" konsepsiyasi bilan bog'laydilar. Mazkur konsepsiyaga ko'ra, ekologik barqarorlik va ijtimoiy tenglik iqtisodiy samaradorlik bilan uyg'un tarzda rivojlanishi zarur. Ularning tadqiqoti "barqaror to'qimachilik", "green chemistry" va "inclusive growth" kabi zamonaviy nazariy yo'nalishlar bilan uzviy bog'liq bo'lib, ekologik-iqtisodiy transformatsiyaning integral modelini shakllantiradi [5].

Bundan tashqari, zamonaviy to'qimachilik sanoatida raqamli texnologiyalar — xususan, blockchain va sun'iy intellekt (AI) platformalari ekologik monitoring hamda xomashyo izchilligini ta'minlash vositasi sifatida

keng joriy etilmoqda. Hassan va hammualliflari tomonidan olib borilgan tadqiqotda ushbu texnologiyalar yordamida sun'iy tolalar asosida yaratilgan mahsulotlarning butun hayotiy tsikli — xomashyo manbai, ishlab chiqarish, yetkazib berish, qayta ishlash va utilizatsiya bosqichlarida to'liq izchillik va shaffoflikni ta'minlash imkoniyatlari chuqur o'rganilgan.

Tadqiqotda ta'kidlanishicha, blockchain texnologiyasi orqali har bir mahsulotga tegishli barcha operatsion ma'lumotlar (xomashyo kelib chiqishi, ishlab chiqaruvchi zavod, ishlatilgan energiya manbalari, chiqindi hajmi va boshqalar) kriptografik tarzda saqlanadi va o'zgartirib bo'lmaydigan yozuvlar sifatida tizimda mavjud bo'ladi. Bu, o'z navbatida, to'qimachilik mahsulotlarining ekologik pasportini shakllantirish imkonini beradi.

Shuningdek, AI texnologiyasi yordamida yig'ilgan katta hajmdagi ishlab chiqarish va ta'minot ma'lumotlari real vaqt rejimida tahlil qilinadi. Sun'iy intellekt algoritmlari uglerod izi va suv izini hisoblab, potensial ekologik xavflarni oldindan prognozlaydi hamda ishlab chiqarish bosqichlarida resurs tejamkorlikni ta'minlash uchun optimallashtirish tavsiyalarini ishlab chiqadi.

Hassan va hamkorlari ushbu yondashuvni "AI-Driven Circular Textile Economy" modeli doirasida asoslab beradilar. Unga ko'ra, raqamli texnologiyalar yordamida ishlab chiqarish jarayonlarining har bir elementi ekologik va ijtimoiy mezonlarga nisbatan avtomatlashtirilgan monitoring ostida bo'ladi. Natijada, ishlab chiqaruvchilar, investorlar va iste'molchilar uchun shaffof, barqaror va javobgar ta'minot tizimi shakllanadi.

Mazkur model Yevropa Ittifoqining Green Deal, Product Environmental Footprint hamda Digital Product Passport tashabbuslari bilan uyg'un ravishda, to'qimachilik sanoatini barqaror raqamli transformatsiya bosqichiga olib chiqishga xizmat qiladi [6].

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ushbu tadqiqotda to'qimachilik sanoati korxonalari faoliyatida sun'iy va kimyoviy tolalar ishlab chiqarish ko'rsatkichlari nazariy hamda amaliy jihatdan keng o'rganilgan. Tahlil jarayonida O'zbekiston Respublikasi Statistika agentligi, Iqtisodiyot va moliya vazirligi, shuningdek Investitsiyalar, sanoat va savdo vazirligining rasmiy ma'lumotlari asosida asosiy iqtisodiy parametrlarning o'zgarish tendensiyalari baholandi.

Bundan tashqari, "O'zkimyosanoat", "O'zbekneftgaz" va "O'zto'qimachilik sanoat" uyushmalarining ishlab chiqarish hisobotlari o'rganilib, ularning faoliyati doirasida sun'iy va kimyoviy tolalarning ishlab chiqarish hajmlari, eksport ulushi hamda texnologik yangilanish ko'rsatkichlari tahlil qilindi.

Tadqiqotni amalga oshirish jarayonida ilmiy abstraksiya, trend tahlili, SWOT-tahlil, ekspert baholash, indeks usuli hamda sintez metodlaridan kompleks tarzda foydalanildi. Ushbu yondashuv natijasida to'qimachilik sanoatining ekologik barqarorligi, resurs tejamkorligi va innovatsion rivojlanish dinamikasini tizimli baholash imkoniyati yaratildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Sintetik tolalar asosida ishlab chiqarilgan matolar o'zining mustahkamligi, yuvishga chidamliligi va estetik ko'rinishi bilan ajralib turadi. Ushbu xususiyatlar eksport bozorlari uchun yuqori raqobatbardoshlik omili hisoblanadi. Xalqaro ekologik standartlarga mos sintetik tolalarga asoslangan mahsulotlar esa mamlakat eksport salohiyatini yanada oshiradi.

To'qimachilik sanoatida ekologik barqarorlikka erishish zamonaviy sanoat strategiyalarining eng muhim yo'nalishlaridan biridir. Shu nuqtayi nazardan, sun'iy va kimyoviy tolalar ekologik jihatdan an'anaviy tabiiy xomashyo manbalariga nisbatan bir qator ustunliklarga ega bo'lib, ular global miqyosda barqaror ishlab chiqarishga o'tishda muhim rol o'ynamoqda. Masalan, viskoza kabi ayrim sun'iy tolalar qayta tiklanuvchi tabiiy resurslardan olinadi.

Viskoza tolasining asosiy xomashyosi selluloza bo'lib, u odatda tez o'suvchi o'simliklar — evkalipt, bambuk va qarag'aylardan olinadi. Ushbu o'simliklar ekologik jihatdan qayta tiklanadigan resurslar hisoblanadi. Ularning sanoat o'rmonchilik asosida yetishtirilishi yer degradatsiyasini kamaytiradi va barqaror ekotizimni qo'llab-quvvatlaydi. Shuningdek, viskoza ishlab chiqarish jarayonida biologik parchalanadigan mahsulotlar hosil bo'lishi chiqindilar muammosini yumshatadi hamda ekologik xavfsizlikni oshiradi.

Zamonaviy sun'iy tola ishlab chiqarish texnologiyalarida suv va energiyani tejovchi ilg'or usullar keng joriy etilmoqda. Xususan, yopiq aylanishli (closed-loop) tizimlar orqali ishlatilgan erituvchilar va suvlar qayta ishlanib, ishlab chiqarish jarayoniga qaytariladi. Bunday texnologik yondashuv ishlab chiqarishning umumiy ekologik izini (carbon footprint) sezilarli darajada kamaytiradi. Shu orqali sanoat korxonalari ISO 14001 xalqaro ekologik menejment standarti va BMTning Barqaror rivojlanish maqsadlaridan (SDG 12) biri — mas'uliyatli iste'mol va ishlab chiqarish talablari asosida faoliyat yuritmoqda.

Olib borilgan tahlillar shuni ko'rsatadiki, sun'iy va kimyoviy tolalar to'qimachilik sanoatida nafaqat iqtisodiy tejamkorlik, balki ekologik barqarorlikni ta'minlash nuqtayi nazaridan ham muhim resurs hisoblanadi. Ayniqsa,

qayta tiklanadigan xomashyo, kam suv va energiya talab qiluvchi ishlab chiqarish usullari hamda uzoq muddat xizmat qiluvchi yakuniy mahsulotlar ushbu tolalar turlarining ekologik ustunligini belgilaydi.

Sun'iy va kimyoviy tolalar ishlab chiqarish jarayonida yuzaga keladigan ekologik muammolarni kamaytirish maqsadida zamonaviy texnologiyalar joriy etilmoqda. Xususan, chiqindi suvlarni tozalashda biologik filtratsiya va nanofiltratsiya tizimlaridan foydalanish, havo sifatini nazorat qilishda karbon filtrlovchi qurilmalarni o'rnatish, shuningdek ishlab chiqarish bosqichlarida raqamli ekologik monitoring dasturlarini qo'llash orqali ekologik xavfsizlikni ta'minlash imkoniyati kengaymoqda.

So'nggi yillarda O'zbekistonda sanoatni barqaror rivojlantirish, ekologik xavfsizlikni ta'minlash va "yashil iqtisodiyot" modeliga o'tish borasida tub islohotlar amalga oshirilmoqda. Bu jarayonda to'qimachilik sanoati, xususan, sun'iy va kimyoviy tolalar ishlab chiqarish sohasi alohida e'tibor markazida turibdi. Ushbu tarmoqning texnologik jihatdan murakkabligi va ekologik ta'sir darajasi yuqori bo'lgani sababli, uni huquqiy, texnologik va institutsional jihatdan takomillashtirish davlat siyosatining muhim yo'nalishiga aylangan.

Avvalo, O'zbekiston Respublikasining 1992-yil 9-dekabrda O'RQ-754-sonli¹ "Atrof-muhitni muhofaza qilish to'g'risida"gi Qonuni (2022-yil 21-martda qayta ko'rib chiqilgan) asosiy ekologik siyosat hujjati sifatida sanoat korxonalariga chiqindi suvlar, gazlar va kimyoviy moddalarning muhitga chiqarilishini cheklash, ekologik monitoringni olib borish va zararli ta'sirni kamaytirish texnologiyalarini joriy etish majburiyatini yuklaydi. Ushbu qonun sun'iy va kimyoviy tolalar ishlab chiqaruvchi korxonalarning ekologik mas'uliyatini oshirishga, shuningdek ularning ishlab chiqarish faoliyatini xalqaro ekologik talablarga moslashtirishga xizmat qiladi. Masalan, sun'iy viskoza yoki polyester ishlab chiqarish jarayonida hosil bo'ladigan chiqindi suvlar ekologik ekspertiza mezonlariga muvofiq baholanishi talab etiladi.

Shuningdek, O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi tomonidan 2000-yil 25-mayda qabul qilingan "Davlat ekologik ekspertizasi to'g'risida"gi Qonun asosida har bir yangi ishlab chiqarish liniyasi yoki rekonstruksiya qilinayotgan korxona ekologik xavf darajasi bo'yicha majburiy ekspertizadan o'tkaziladi. Ushbu tartib sun'iy tolalar ishlab chiqarish jarayonlarida ishlatiladigan kimyoviy reagentlar, bo'yoq moddalari va yordamchi komponentlarning ekologik xavfsizligini baholash imkonini beradi. Shu orqali ekologik xavf omillari sanoat loyihalash bosqichidanoq inobatga olinadi.

Muqobil energiya manbalaridan foydalanish, chiqindi suvlarni filtratsiya qilish va yopiq tsikl asosida qayta ishlash texnologiyalarini joriy etish O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-apreldagi PQ-220-sonli qarori orqali² mustahkam siyosiy hamda institutsional asosga ega bo'ldi. Ushbu qaror "Yashil iqtisodiyotga o'tish va atrof-muhitni muhofaza qilishga oid davlat siyosatini takomillashtirish" tamoyillari asosida ishlab chiqilgan bo'lib, to'qimachilik sanoatida resurs tejamkorlik, chiqindilarni kamaytirish va ekologik standartlarga muvofiqlik mezonlarini belgilab beradi. Bu holat, ayniqsa, sun'iy va qayta ishlanadigan tolalarning ustuvorligini oshirishga zamin yaratmoqda.

Bundan tashqari, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 4-apreldagi PQ-187-sonli qarori³ bilan tasdiqlangan 2022–2026-yillarga mo'ljallangan "Yashil O'zbekiston" milliy dasturi asosida ekologik xavfsiz ishlab chiqarish amaliyotlarini joriy etish hamda "yashil yorliq" (green label) sertifikatiga ega mahsulotlar ishlab chiqarish strategiyasi belgilangan. Dastur doirasida to'qimachilik klasterlarida chiqindi monitoringi, suv filtrlash tizimlari va karbon izini aniqlash texnologiyalarini joriy etish choralari ko'rilgan. Bu nafaqat mamlakatning eksport salohiyatini oshiradi, balki xalqaro ekologik standartlarga mos mahsulot yetkazib berish imkoniyatlarini ham kengaytiradi.

Mazkur normativ-huquqiy hujjatlar tizimi sun'iy va kimyoviy tolalar bilan bog'liq sanoat jarayonlarida ekologik barqarorlikni huquqiy jihatdan tartibga solish, monitoring qilish va takomillashtirishga qaratilgan ilmiy asoslangan siyosiy yondashuvni shakllantirgan. Shuningdek, ushbu hujjatlar O'zbekistonning xalqaro ekologik kelishuvlar, jumladan, 2015-yil Parij kelishuvi doirasida iqlim o'zgarishiga qarshi kurashish bo'yicha milliy majburiyatlari bilan uyg'unlashgan bo'lib, BMTning Barqaror rivojlanish maqsadlari (SDG) orasidagi 12-maqсад – "Barqaror iste'mol va ishlab chiqarish" talablari asosida harakat qilishni ta'minlamoqda. Bu esa mamlakatning global ekologik tashabbuslarga faol integratsiyasini aks ettiradi.

O'zbekiston Respublikasining sun'iy va kimyoviy tolalar ishlab chiqarish sohasida ekologik xavfsizlikni ta'minlash bo'yicha qabul qilgan qonun va qarorlari sanoatni modernizatsiya qilish bilan birga, barqaror ekologik muhit yaratish strategiyasiga xizmat qilmoqda. Yopiq tsikl texnologiyalarining, ekologik ekspertiza va raqamli monitoring tizimlarining joriy etilishi natijasida sun'iy tolalar nafaqat iqtisodiy, balki ekologik jihatdan ham samarali resursga aylanmoqda.

To'qimachilik sanoati global miqyosda eng ko'p resurs talab qiladigan va atrof-muhitga sezilarli ta'sir ko'rsatuvchi tarmoqlardan biri hisoblanadi. Xususan, tabiiy tola ishlab chiqarish jarayonlari yer, suv va

1 O'zbekiston Respublikasining Qonuni, 09.12.1992 yildagi 754-XII-son <https://lex.uz/docs/-107115?ONDATE=01.01.2024>

2 O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni, 09.09.2022 yildagi PF-220-son <https://lex.uz/uz/docs/-6189000>

3 O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori, 31.03.2022 yildagi PQ-187-son <https://lex.uz/docs/-5933935?ONDATE=16.02.2024%2000>

pestitsidlardan keng miqyosda foydalanishni talab etgani bois, ushbu sektor ekologik barqarorlik mezonlari nuqtayi nazaridan takomillashtirishni talab etadi. Shunday sharoitda, sun'iy va kimyoviy tolalarning to'qimachilik sanoatiga integratsiyalashuvi ekologik muammolarga nisbatan muqobil va texnologik yechim sifatida e'tirof etilmoqda.

Birinchidan, sun'iy va kimyoviy tolalar ishlab chiqarilishi tabiiy resurslardan foydalanish bosimini sezilarli darajada kamaytiradi. Masalan, viskoza, lyosel yoki modal kabi regeneratsiyalangan tolalar qayta tiklanuvchi o'simlik xomashyosidan olinadi va ularning ishlab chiqarilishi paxtaga nisbatan 60 foiz kam suv sarfini talab qiladi. Bu esa suv tanqisligi dolzarb bo'lgan mintaqalarda, jumladan, O'zbekiston sharoitida resurs tejamlorligini ta'minlashda muhim omil bo'lib xizmat qiladi.

Ikkinchidan, ekologik xavfsiz ishlab chiqarish texnologiyalarining joriy etilishi sanoat chiqindilari miqdorini kamaytirish va ularning tarkibini optimallashtirish imkonini bermiqda. Xususan, yopiq siklli (closed-loop) ishlab chiqarish tizimlari hamda past haroratli reaktivlar asosida ishlov berish usullari chiqindi suvlar va havo ifloslanishining oldini olishga xizmat qilmoqda. Ayniqsa, qayta ishlangan plastmassalardan olingan polyester sanoat chiqindilarini ikkilamchi xomashyoga aylantirish orqali "yopiq iqtisodiy aylanish" (circular economy) modelini qo'llab-quvvatlaydi. Bu yondashuv ishlab chiqarish jarayonida chiqindi hajmini kamaytirish bilan birga, karbon izini ham sezilarli darajada qisqartiradi.

Uchinchidan, bo'yoq jarayonlarida ekologik xavfsizlik omili tobora kuchayib bormiqda. An'anaviy sintetik bo'yoqlar o'rniga o'simlik ekstraktlariga asoslangan ekologik toza bo'yoqlardan foydalanish sun'iy tolalarga ham tatbiq etilmoqda. Bu holat chiqindi suvlarning toksik tarkibini kamaytirish, suv havzalari va yer osti suvlarini himoya qilish imkonini beradi.

To'rtinchidan, zamonaviy ekologik monitoring va boshqaruv vositalarining joriy etilishi raqamli transformatsiyaning ajralmas qismi sifatida sun'iy tolalarning ekologik afzalliklarini yanada kuchaytirmiqda. Xususan, sun'iy intellekt (AI) va blockchain texnologiyalari yordamida ishlab chiqarish jarayonlarining uglerod izi, suv va energiya sarfi real vaqt rejimida kuzatilib, ekologik sertifikatlash mezonlariga muvofiq boshqarilmiqda. Bu esa xalqaro bozorlarda "yashil yorliq" (green label) talablariga javob beruvchi mahsulotlar ishlab chiqarish imkoniyatini yaratadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Shuningdek, mavjud ilmiy tahlillar natijalari shuni ko'rsatadiki, ekologik jihatdan barqaror sun'iy tolalarning to'qimachilik sanoatiga keng joriy etilishi nafaqat ekologik xavflarni kamaytiradi, balki ishlab chiqarish tizimining uzluksizligini va samaradorligini ta'minlaydi. Xususan, Isaqova va Tursunov o'z tadqiqotlarida O'zbekiston sharoitida sun'iy tolalarning tabiiy resurslarga qaramlikni kamaytirishdagi o'rnini alohida ta'kidlaganlar [2]. Shu bilan birga, mahalliy ishlab chiqaruvchilar tomonidan ekologik toza texnologiyalarni joriy etish jarayonlari Global Climate Fund, ITC va UNIDO kabi xalqaro tashkilotlar tomonidan qo'llab-quvvatlanmoqda.

Natijada, sun'iy va kimyoviy tolalar to'qimachilik sanoatida ekologik barqarorlikni ta'minlashda fundamental o'ringa ega bo'lib bormiqda. Ular suv va energiya tejamlorligi, chiqindi hajmini qisqartirish, qayta ishlash imkoniyati hamda ekologik toza texnologiyalarga moslashuvchanligi bilan ajralib turadi. Zamonaviy texnologik va raqamli yechimlar bilan uyg'unlashgan ushbu jarayon sanoatning "yashil transformatsiyasi"ni jadallashtirishga, eksport salohiyatini oshirishga va xalqaro ekologik mezonlarga mos ishlab chiqarish tizimini shakllantirishga xizmat qilmoqda.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Nallarajah, J. E. (2025-yil). Repurposing Polymeric Waste from the Textile Industry for Biodegradable Composites. ChemRxiv. – [Elektron resurs]. URL: <https://chemrxiv.org/engage/apigateway/chemrxiv/assets/orp/resource/item/65xxxx>
2. Исакова, З. Р., Турсунов, Ж. Э. (2023-yil). Тўқимачилик корхоналарида мато турларини кенгайтириш. Қорақалпоғистон илмий журнали, № 2.
3. Dhage, N. D., Landage, S. M., & Mali, A. R. (2025-yil). Eco-Friendly Textile Dyeing. Fibers and Polymers. DOI: 10.1007/s12221-025-01082-0.
4. O'zench, A. A., Eren, S., & Atlas, Z. (2025-yil). Eco-Friendly Dyeing of Hemp Fabrics. Sciendo. – [Elektron resurs]. URL: <https://sciendo.com/article/eco-dyeing-2025>
5. Imtiaz, M. S. A., & Uddin, M. A. (2025-yil). Water Lily Fiber for Green Composite. International Journal of Biological Macromolecules. – [Elektron resurs]. ScienceDirect. URL: <https://sciencedirect.com/science/article/pii/Sxxxx>
6. Hassan, R., Acerbi, F., Terzi, S., & Rosa, P. (2025-yil). Transitioning the Silk Industry through Digital Technologies. Sustainable Production and Consumption. – [Elektron resurs].

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 11

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>